

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τμήμα “Artes Liberales”
Πανεπιστήμιο Βαρσοβίας

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ

Ιανουάριος 2020 – Ιούλιος 2021

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τμήμα “Artes Liberales” (Wydział AL)

Πανεπιστήμιο Βαρσοβίας

Διευθύντρια:

Prof. dr hab. Małgorzata Borowska (Πολιτισμός της Αρχαίας Ελλάδας, Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο, Αριστουργήματα της Κρητικής Αναγέννησης Εισαγωγή στην Ιστορία και τον Πολιτισμό της Νεότερης Ελλάδας, σεμινάριο 2017/2018: Εισαγωγή στην μετάφραση λογοτεχνικού κειμένου)

Έλληνας εκπαιδευτικός:

Λόγω της έλλειψης εκπαιδευτικού αναγκαστήκαμε να μειώσουμε τις ώρες μαθημάτων της ελληνικής γλώσσας για όλα τα έτη της ελληνικής φιλολογίας. Τα μαθήματα της ελληνικής γλώσσας διδάσκονται από τους καθηγητές του Τμήματός μας.

Γραμματέας:

Dr hab. Przemysław Kordos (Πολιτιστική Τοπογραφία της Ελλάδας, Λογοτεχνία του 20 ου αιώνα, Λαογραφία της Νεότερης Ελλάδας, Εισαγωγή στην Ιστορία, την Λογοτεχνία και τον Πολιτισμό της Κύπρου)

Καθηγητές:

Prof. dr hab. Maria Kalinowska (Πρόσληψη του Αρχαίου Πολιτισμού, Φιλελληνισμός)

Dr hab. Robert A. Sucharski (Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας, Αρχαίος Πολιτισμός)

Prof. dr hab. Jolanta Sujeczka (Ιστορία και Πολιτισμός των Βαλκανίων)

Dr hab. Katarzyna Marciniak (Αρχαίος Πολιτισμός)

Dr hab.. Michał Janocha (Βυζαντινή Τέχνη)

Dr Irina Tatarowa (Βυζαντινή Τέχνη)

Dr Konrad Kuczara (Βυζαντινός Πολιτισμός, Ιστορία της Ελληνικής Εκκλησίας, Ορθοδοξία, Γραμματική της Νεοελληνικής Γλώσσας)

Dr hab. Hieronim Grala (Βυζαντινή Ιστορία, Βυζαντινός Πολιτισμός)

Dr Ewa R. Janion (Ελληνική Λογοτεχνία του 20^{ου} αιώνα)

Mgr Sotirios Karageorgos (Γραμματική της Νεοελληνικής Γλώσσας, Ελληνική Λογοτεχνία)

ΠΟΛΩΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τον Οκτώβριο του 2014, 17 νεοελληνιστές από την Πολωνία ίδρυσαν την Πολωνική Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών (Polskie Towarzystwo Studiów Nowogreckich – PTSN) με έδρα στο Πανεπιστήμιο της Βαρσοβίας. Η Εταιρεία εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών (EENS), η οποία ιδρύθηκε το 1995 στην Αθήνα (βλ. http://www.eens.org/?page_id=218, βλ. Πολώνια).

Μέχρι τώρα στην Εταιρεία ανήκουν 23 μέλη. Η ίδρυση του θεσμού είναι ιδιαίτερα σημαντική σε αυτήν την κρίσιμη για την Ελλάδα περίοδο, γιατί η Εταιρεία θα προωθήσει μια θετική εικόνα του ελληνικού κόσμου. Η τελευταία Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2020.

Φέτος, λόγω της πανδημίας, οι δραστηριότητες του PTSN ήταν περιορισμένες και τα μέλη συναντιόνταν online.

A. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΤΡΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (BA)

Το ακαδημαϊκό έτος 2020/2021 στο Α' έτος σπούδασαν 15 φοιτητές, στο Β' - 5 φοιτητές, ενώ στο Γ' έτος – 3 φοιτητές.

2. ΔΙΑΛΕΞΗ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Το ακαδημαϊκό έτος 2020/2021, για έβδομη φορά, στη διδακτική προσφορά του Τμήματος συμπεριλαμβάνεται η διάλεξη *Ορθοδοξία* η οποία είναι εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Η διάλεξη είναι ανοικτή για όλους τους ενδιαφερόμενους, αλλά από πρόπερσι είναι υποχρεωτική (ένα εξάμηνο) για τους δευτεροετείς φοιτητές του Τμήματός μας. Για έκτη φορά, στη διδακτική προσφορά του Τμήματος η διάλεξη *Ορθοδοξία* διήρκεσε 60 διδακτικές ώρες. Στο πρώτο εξάμηνο την παρακολούθησαν περίπου 12 φοιτητές απ' όλο το Πανεπιστήμιο. Η διάλεξη πραγματοποιήθηκε από τον δρ Konrad Kuczara.

2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το εργαστήριο συνεργάζεται τακτικά με το τμήμα Μεσογειακών Σπουδών.

Το ακαδημαϊκό έτος 2019/2020, στη διδακτική προσφορά του Τμήματος συμπεριλήφθηκε η διάλεξη *Αρχαία Παράδοση στο δράμα του κόσμου*. Η διάλεξη ήταν ανοικτή για τους φοιτητές της Νεοελληνικής Φιλολογίας, των Μεσογειακών Σπουδών και της Κλασικής Φιλολογίας. Η διάλεξη πραγματοποιήθηκε από τον δρ Michał Mizera (κλασικός φιλόλογος).

2. ΤΟ ΔΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΕΠΙΠΕΔΟ MA)

Στα πλαίσια των Μεσογειακών Σπουδών λειτουργεί η ειδικότητα Νέων Ελληνικών, δηλαδή οι φοιτητές μας έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν το δίπλωμα Μ.Α. Το πρόγραμμα συμπεριλαμβάνει ετησίως 120 ώρες εκμάθησης της νεοελληνικής γλώσσας (σε μορφή συζητήσεων – conversation classes).

3. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ

Τον Μάιο του έτους 2020 οι εξετάσεις για την Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας στο AL (Κέντρο της Ελληνικής Γλώσσας του ΥΠΕΠΘ στη Θεσσαλονίκη) αναβλήθηκαν, λόγω της πανδημίας, αρχικά για τον Οκτώβριο του ίδιου έτους και στη συνέχεια, μετά την είσοδο της Βαρσοβίας στην κόκκινη ζώνη ακυρώθηκαν. Τον Φεβρουάριο του έτους 2021 ξεκίνησαν οι εγγραφές για τον Μάιο του ίδιου έτους με την ελπίδα ότι αυτή τη φορά θα πραγματοποιηθούν. Μεταφέρθηκαν τελικά για τον Οκτώβριο του έτους 2021. Εγγράφηκαν συνολικά 22 υποψήφιοι για τα επίπεδα από Α2 έως Γ2.

B. ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Τον Νοέμβριο του 2020 στα πλαίσια του συνεδρίου «Θερμοπύλες 2500» (Thermopylae 2500) που διοργανώθηκε από την Hellenic Society στο Λονδίνο διαδικτυακά, η Ewa Janion και η Maria Kalinowska παρουσίασαν τις ομαδικές εργασίες «Η Σπάρτη στην κουλτούρα της Πολωνίας» (Sparta w kulturze polskiej) και μίλησαν πάνω στο θέμα «Οι Θερμοπύλες στη νεότερη πολωνική κουλτούρα: Το ιδεώδες της εθελοντικής θυσίας και οι αμφισβητήσεις της» (Thermopylae in Modern Polish Culture: The Ideal of Voluntary Sacrifice and its Contestations).

Τον Φεβρουάριο του 2021 η Ewa Janion έλαβε μέρος στο συνέδριο «Εθνικά Κινήματα και Φιλελληνισμός / Nationalist Movements and Philhellenism», που οργανώθηκε από το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ύδρυμα Ερευνών και μίλησε πάνω στο θέμα «Φύλο και πόλεμος. Λογοτεχνικές απόψεις για τις γυναίκες που εμπλέκονται στην Ελληνική Επανάσταση» (Gender and war. Literary outlooks on women implicated in the Greek Revolution). Στο ίδιο συνέδριο η Maria Kalinowska μίλησε για το θέμα “National and Universal Significance of the Greek Uprising 1821 - from the perspective of Polish Romantic Philhellenes / Εθνική και διεθνής σημασία της ελληνικής εξέγερσης του 1821 – η οπτική των ρομαντικών Πολωνών φιλελλήνων”.

Τον Μάρτιο του 2021 στα πλαίσια συνάντησης με αφορμή την 200^η επέτειο από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης που οργανώθηκε από την Πολωνική Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, η Ewa Janion μίλησε πάνω στο θέμα «Ελευθερία και φύλο. Γύρω από τη Φιλελληνική Ποίηση του Józef Dunin-Borkowski » (Wolność i płeć. Wokół poezji filhelleńskiej Józefa Dunin-Borkowskiego). Επανάλαβε την ομιλία της τον Μάιο του ίδιου έτους στα πλαίσια του σεμιναρίου ένταξης και έρευνας διδακτορικών φοιτητών και νέου προσωπικού της σχολής Artes Liberales. Η καθ. Małgorzata Borowska μίλησε για τα άρθρα με θέμα την επανάσταση στον πολωνικό τύπο - «Αξιόπιστες αναφορές» (Doniesienia wiarygodne). Στην ίδια συνάντηση ο Przemysław Kordos μίλησε πάνω στο θέμα «Πώς να διδάξετε στα παιδιά την Ελληνική Εξέγερση. Επισκόπηση μέσων» (Jak nauczać dzieci o Powstaniu Greckim. Przegląd akcesoriów).

Τον Ιούλιο του 2021 η Ewa Janion έλαβε μέρος στο συνέδριο «Ελευθερία και Θάνατος στην Ελληνική Επανάσταση του 1821» που οργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και και μίλησε πάνω στο θέμα «Νεκρά γυναικεία σώματα στη φιλελληνική λογοτεχνία: απεικόνιση, πολιτικοί συνειρμοί, υπαρξιακές διαστάσεις» (Dead Female Bodies in Philhellenic Literature: Imaging, Political Connotations, Existential Dimensions). Η Maria Kalinowska μίλησε στο ίδιο συνέδριο για το θέμα «Ένας νεαρός ηπειρώτης στη Ρώμη και ο Μπότσαρης που σχεδιάζει μια διαθήκη: Η ελληνική εμπειρία της δουλείας από την προοπτική του πολωνικού ρομαντισμού» (A Young Epirote in Rome and Botsaris Drafting a Will: The Greek Experience of Bondage from the Perspective of Polish Romanticism).

Γ. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ – ΒΙΒΛΙΑ – ΑΡΘΡΑ

Το έτος 2020 εκδόθηκε το βιβλίο «Κυνηγώντας τα μυθικά τέρατα» (Chasing Mythical Beasts) επιμέλεια Katarzyna Marciniak, Εκδοτικός οίκος Universitätsverlag Winter, Heidelberg 2020 στο οποίο ο Przemysław Kordos συνέγραψε κεφάλαιο με τίτλο «Γνωστά τέρατα: Τα σύγχρονα ελληνικά παιδιά αντιμετωπίζουν τον Μινώταυρο, την Ύδρα και τον Κέρβερο» (Familiar Monsters: Modern Greek Children Face the Minotavros, Idra, and Kerveros), σσ. 140-156 και η Małgorzata Borowska "Τα κνώδαλα ξυπνάνε - μέσα στην κοιλιά του τέρατος" (The Awakening of the κνώδαλα. Inside the Belly of the Beast), σσ. 419-428.

Το έτος 2020 δημοσιεύτηκε το άρθρο του Przemysław Kordos «Μια ιδιαίτερη υπόθεση της Κύπρου: έχει ωριμάσει το θέμα της μειονότητας;» (A curious case of Cyprus: is minority discourse eligible?) στο περιοδικό Zeszyty Łuzyckie, σσ. 165–177.

Το έτος 2020 δημοσιεύτηκε το άρθρο του Konrad Kuczara «Μεταξύ Κίεβου και Κωνσταντινούπολης. Σχέσεις της Ουκρανικής Εκκλησίας με το Οικουμενικό Πατριαρχείο» (Między Kijowem a Konstantynopolem. Relacje Kościoła ukraińskiego z Patriarchatem Ekumenicznym) στο περιοδικό Kultury Wschodniosłowiańskie – Oblicza i Dialog. Białoruś – Rosja – Ukraina, Poznań nr. 9, επιμέλεια Wawrzyniec Popiel-Machnicki, σσ. 67-95.

Το έτος 2021 δημοσιεύτηκε το άρθρο του Sotirios Karageorgos «Θρησκευτική ανησυχία στα έργα του Μπρούνο Σουλτς. Το ζήτημα του *mysterium tremendum*» (Niepokój religijny w twórczości Brunona Schulza. Zagadnienie „mysterium tremendum”) στο βιβλίο «Ανησυχία στα κείμενα της κουλτούρας του 19^{ου} – 21^{ου} αιώνα» (Niepokój w tekstach kultury XIX – XXI wieku) επιμέλεια Barbara Zwolińska, Krystyna Macieja Tomali, Εκδοτικός οίκος Πανεπιστήμιο του Γκντανσκ (UG), σσ. 138-147.

Το έτος 2021 δημοσιεύτηκε το άρθρο «Λειτουργική αναδιοργάνωση του δικτύου ανάγνωσης κατά την εκμάθηση ξένων γλωσσών» (Functional reorganization of the reading network in the course of foreign language acquisition) του οποίου ένας από τους συγγραφείς είναι ο Przemysław Kordos στο περιοδικό Neuroimage.

Δ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Η Maria Kalinowska συνεχίζει τη συνεργασία με Έλληνες ερευνητές (λογοτεχνικούς και ιστορικούς από Αθήνα, Ιωάννινα και Κέρκυρα) στον τομέα:

- Το ιστορικό πλαίσιο της διαμονής του Juliusz Słowacki στην Ελλάδα καθώς και η γνώση του φιλελληνισμού των Πολωνών ρομαντικών.
- Η συμμετοχή του Εργαστηρίου Ελληνικών Σπουδών και ευρύτερα, του Τμήματος „Artes Liberales” για τον εορτασμό της 200ης επετείου της Ελληνικής Επανάστασης του 1821.

Η Maria Kalinowska συνεργάζεται επίσης με τον καθηγητή Πάνο Καραγιώργο (Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Κέρκυρας), ο οποίος εντάχθηκε στις εργασίες για το ανατολικό σημειωματάριο του Juliusz Słowacki.

Ο Przemysław Kordos συνεχίζει τη μακροχρόνια συνεργασία του με το Ινστιτούτο Θεάτρου "Δόρα Στράτου" στην Αθήνα (έρευνα για την ιστορία του ελληνικού χορού).

Η Maria Kalinowska συνεργάστηκε με το Μουσείο Φιλελληνισμού στην Αθήνα και την Εταιρεία για τον Ελληνισμό και τον Φιλελληνισμό στα πλαίσια της έρευνας πάνω στον πολωνικό φιλελληνισμό και ιδιαίτερα στον καθορισμό επίκαιρης και επιβεβαιωμένης λίστας των Πολωνών φιλελλήνων που έλαβαν μέρος στην Ελληνική Επανάσταση και υποστήριξαν το ελληνικό κίνημα απελευθέρωσης. Νέο υλικό πάνω στο θέμα προετοιμάστηκε για εκτύπωση στην πολωνική, αγγλική και ελληνική γλώσσα και σύντομα θα ολοκληρωθεί. Συνεργάστηκε επίσης με τον πρόεδρο της Εταιρείας για τον Ελληνισμό και τον Φιλελληνισμό κ. Κωνσταντίνο Βελέντζα και με την κ. Ροζίνα Βαβέτση (Δήμαρχο του Δήμου Νικολάου Σκουφά).

Το έτος 2020 έγιναν προετοιμασίες για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικού προγράμματος με εκπαιδευτικούς και επιμελητές από την Άρτα, την Αθήνα, το Μεσολόγγι, τη Μυτιλήνη, τα Ιωάννινα και το Αγρίνιο. Το προηγούμενο πρόγραμμα έληξε το 2019. Η υπογραφή επέκτασης του το 2020 αναβλήθηκε για το 2021. Στόχος του είναι η ανταλλαγή εκπαιδευτικών εμπειριών, στο πλαίσιο της επετείου της Επανάστασης (1821, επέτειος της Μάχης του Πέτα με ολοκλήρωση του έργου το 2025 - 200 χρόνια μετά την Έξοδο του Μεσολογγίου).

Ε. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το 2020 2 φοιτητές της Ελληνικής Φιλολογίας υποστήριξαν τις εργασίες τους: Η Paulina Malinowska με θέμα «Ανθρωπολογία της φορεσιάς των Ευζώνων» (Antropologia stroju Ewzónów) και ο Wiktor Siakas «Βαλκανικοί πόλεμοι μέσα από τα μάτια των Κυπρίων εθελοντών. Σχέσεις - Χαρακτήρες - Σημασία» (Wojny bałkańskie oczami cypryjskich ochotników. Relacje – Postaci – Znaczenie)

Τον Ιανουάριο του 2020 ο Przemysław Kordos απέκτησε τον τίτλο του Υφηγητή. Η διατριβή του έφερε τον τίτλο «Πέρα από την ελληνικότητα. Μελέτες Σύγχρονης Νεοελληνικής Λογοτεχνίας» (Beyond Greekness. Studies in Contemporary Modern Greek Literature). Τον Νοέμβριο του ίδιου έτους του απονεμήθηκε από τον Κοσμήτορα βραβείο δευτέρου βαθμού για την επιστημονική του δραστηριότητα (Nagroda Rektora II stopnia).

Τον Φεβρουάριο του 2020 το τμήμα μας, διδάσκοντες και φοιτητές επισκέφτηκε την Πρεσβεία της Ελλάδος στη Βαρσοβία με την ευκαιρία της παγκόσμιας ημέρας της ελληνικής γλώσσας.

Τον Μάρτιο του 2020 ο Przemysław Kordos μετέφρασε το βιβλίο του Πέτρου Μάρκαρη, «Ψωμί, παιδεία, ελευθερία».

Τον Ιούνιο του 2020 ο Przemysław Kordos έλαβε μέρος σε διαδικτυακή συζήτηση σχετικά με την έκδοση της ποιητικής ανθολογίας και των ημερολογίων του Γιώργου Σεφέρη σε μετάφραση του Michał Bzinkowski.

Τον Ιούλιο του 2020 ο Przemysław Kordos έγραψε κριτική για τη μετάφραση του βιβλίου «Ο βασιλιάς της Ασίνης και άλλα ποιήματα» του Γιώργου Σεφέρη από τον Michał Bzinkowski με τίτλο «Με αυτό το μαρμάρινο κεφάλι στα χέρια» (Z tą marmurową głową w dłoniach).

Τον Σεπτέμβριο του 2020 η Ewa Janion πραγματοποίησε έρευνα στα αρχεία του μουσείου του Νίκου Καζατζάκη στο χωριό Μυρτιά.

Τον Οκτώβριο του 2020 ο Przemysław Kordos μετέφρασε κείμενα του Βασίλη Βασιλικού και του Αργύρη Χιόνη και τον Νοέμβριο του ίδιου έτους έγραψε κριτική για το βιβλίο της Κάλλιας Παπαδάκη «Δενδρίτες».

Τον Νοέμβριο του 2020 η Ewa Janion ετοίμασε ιστότοπο σχετικά με την πολωνική αποδοχή των Θερμοπυλών για το συνέδριο "Thermopylae 2500" που διοργανώθηκε από την Ελληνική Εταιρεία.

Τον Δεκέμβριο του 2020 ο Przemysław Kordos συμμετείχε σε συζήτηση με τον Maciej Okraszewski με θέμα «Γιατί οι Έλληνες δεν εμπιστεύονται την Ελλάδα» (Dlaczego Grecy nie ufają Grecji) (podcast).

Τον Ιούνιο του 2021 ο Przemysław Kordos έγραψε κριτική για το βιβλίο του Michał Bzinkowski «Jorgos Seferis, Róża Iosu» (Γιώργος Σεφέρης, Το τριαντάφυλλο του πεπρωμένου).

Τον Ιούλιο του 2021 Η Maria Kalinowska τιμήθηκε με το μετάλλιο «Λόρδος Βύρων» κατά τα εγκαίνια του Μουσείου Φιλελληνισμού στην Αθήνα για την επιστημονική της έρευνα επάνω στον πολωνικό φιλελληνισμό.

E. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

Όλες οι αναφορές για την δραστηριότητα του Εργαστηρίου στην ελληνική γλώσσα (λεπτομερή Πρακτικά και μια σύνθετη αναφορά) βρίσκονται στην ιστοσελίδα <http://al.uw.edu.pl/psh/po-grecku/>